

LOFTERUDS NEDSLAG

Offerdal

Den blå "ormen" som slingrar sig över kartan i nordvästra Offerdal är i sanning en mycket märklig geologisk formation. När de nordamerikanska och euroasiatiska jordplattorna "krockade" för 400 miljoner år sedan sköts en mängd olika bergarter in över bland annat Krokoms kommun.

En viktig del var den så kallade Offerdalsskollan. På kartan har den olika gula färger. Mitt i skollan slingrar sig den blå "ormen". Den har skapats med ett data-program för att visa en alldeles speciell del av skollan. Man anar enorma krafter, som knölat ihop en bergart, som spelar stor roll i Krokoms kommuns näringsliv, nämligen Finnsätterskiffer eller som den också kallas Offerdalskiffer.

Den blå "ormen" visar var denna intressanta skiffer finns. Tidigare har den brutits i Lien och väster Anvågen. Nu bryts den endast i Finnsäter på Minera Skiffer. Offerdalsskiffern är en omvandlad sandsten, som är mycket hård. Endast i den blå "ormen" är den klyvbar till skivor som är 1–3 centimeter tjocka. Klyvbarheten är själva grunden för hela skifferindustrin.

Kartan är en del av en ny geologisk karta i skala 1:50 000 som är en guldgruva för att förstå hur Krokoms berggrund blev till. Den har krävt ett enormt arbete och trycktes i början av 2000-talet. Totalt finns åtta kartblad, som täcker stora delar av Krokoms kommun och mindre delar av Östersund och Bräcke.

Minera Skiffer är en viktig industri med 42 anställda. Det är inte möjligt för enskilda

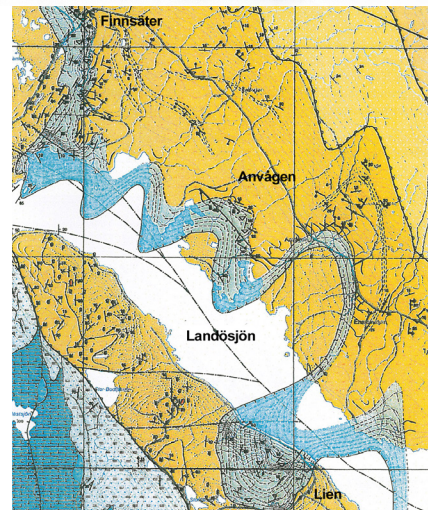
"Offerdalskiffern är en omvandlad sandsten, som är mycket hård. Klyvbarheten är själva grunden för hela skifferindustrin."

personer att besöka industriområdet. För grupper kan studiebesök ordnas.

Den nyfikne kan se resterna av brytningen i Lien genom att åka längs Landösjön norr om byn Lien. En annan upplevelserik plats är att stanna vid den väl restaurerade sågen söder om Finnsätters by. Därifrån går en smal stig norrut längs en bäck. Efter några hundra meter kommer man fram till Finnåfallet där det finns rester av skifferbrytning. En av pärlorna i Krokoms kommun!

Ur Berggrundskartan 20E Hotagen SV. Den blå "ormen" är en digital bearbetning för att kunna visa den speciella bergartsformationen, som består av Offerdalskiffer.

Kurt Lofterd

Skifferindustrin vid Finnsäter, Minera Skiffer, ägs av ett norskt bolag, som också driver sex skifferbrott i Norge.

Offerdalborna har nyttjat skiffer i minst 500 år; brostenar, trappstenar, tak (senast i Rönnöfors kapell 1954), spjäll i skorstensmurar (exempelvis i hembygdsgården i Ede).

Offerdalsskiffer är slitstark och används bland annat till golv i kommunhuset i Krokom.

Glösa hållristningar är inknackade i en av Offerdalsskollans bergarter, som är mycket hård, därför är ristningarna så väl bevarade efter 6000 år.